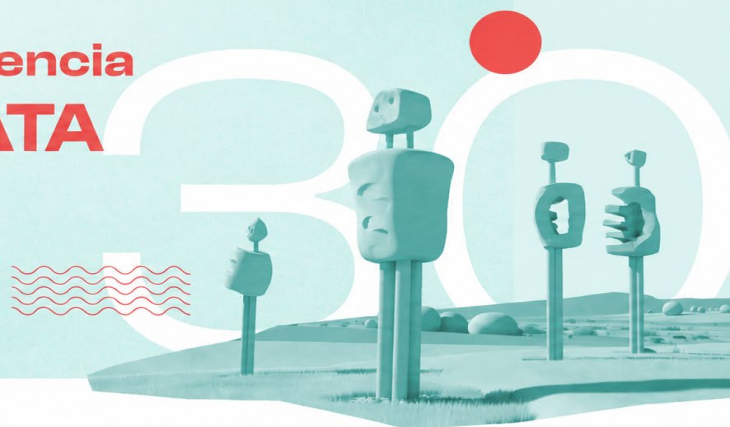

XXX.

Országos Főépítészeti Konferencia ZÁRÓNYILATKOZATA

Balaton, 2026. szeptember 18.

Mi, a XXX. Országos Főépítészeti Konferencia résztvevői, a főépítészeti konferenciák harmincéves történetére visszatekintve megerősítjük: **a főépítészeti szolgálat közérdekű, értékőrző és értékteremtő hivatás.** Településeink, tájaink és épített örökségünk nem pusztán fejlesztési területek és gazdasági erőforrások. **Közös kulturális örökségünk, identitásunk és az utánunk következő nemzedékek öröksége.** Alakításuk egyszerre jelent lehetőséget és felelősséget.

A Balaton térsége különösen világosan mutatja meg számunkra, hogy táj és épített környezet, természet és emberi alkotás nem választható el egymástól. **Különös figyelmet követelnek a balatoni táj karakterét napjainkban veszélyeztető, léptéktévesztő beavatkozások, valamint a helyi identitás és az építészeti karakter fokozatos eróziója.** A hely szellemének tisztelete nem a változás elutasítását jelenti, hanem annak felismerését, hogy **a jövőt csak a múlt értékeinek ismeretében és a hely sajátosságainak megértésével szabad alakítanunk.**

Meggyőződésünk, hogy a jó építészet nem pusztán egyéni alkotói teljesítmény eredménye, hanem valamennyi szereplő felelős együttműködését kívánja. Az építészet közösségeket szolgál, helyeket teremt, és hosszú időre meghatározza életünk kereteit. Ezért az épített és természeti környezetről szóló döntésekben a rövid távú érdekek mellett mindig jelen kell lennie a **hosszú távú közérdeknek, a szakmai tudásnak és a kulturális felelősségnek.**

A főépítész ennek a felelősségnek egyik legfontosabb helyi képviselője. Feladata nem merülhet ki jogszabályok alkalmazásában és hatósági vagy tervtanácsai eljárásokban. A főépítész **közvetítő a közösség, az önkormányzat, a tervező és a beruházó között; őrzője a hely értékeinek, és kezdeményezője a település jövőjéről való gondolkodásnak.**

Felelősségünk valamennyi magyar településre kiterjed. A főépítészeti hivatásnak a fejlődő térségekben éppúgy feladata van, mint a népesség megtartásának nehézségeivel küzdő városokban és falvakban. A klímaváltozás hatásai, a társadalmi és gazdasági különbségek, valamint a települések sajátos adottságai eltérő válaszokat kívánnak, de ugyanarra köteleznek bennünket: olyan településeket és

tájakat kell továbbadnunk, amelyek képesek megőrizni értékeiket, közösségeiket és megtartó erejüket.

Harminc év tapasztalata arra kötelez bennünket, hogy a főépítési rendszert tovább erősítsük. Olyan rendszerre van szükség, amelyben a főépítész szakmailag felkészült, felelőssége világos, szakmai véleményének súlya van, ugyanakkor munkáját párbeszéd, együttműködés és szakmai alázat jellemzi. **A főépítész tekintélyét nem a hatalma, hanem tudása, szakmai függetlensége és hitelessége teremti meg.**

Fontosnak tartjuk:

- a főépítési hálózat szakmai megerősítését és a főépítések folyamatos képzését;
- a települések és térségek saját karakterének, építészeti és táji örökségének védelmét;
- a helyi közösségek valódi bevonását a környezetüket meghatározó döntésekbe;
- a tervtanácsok és más szakmai fórumok működésében az átlátható, következetes és szakmailag megalapozott mérlegelést;
- az építészeti minőség objektív szempontjainak erősítését, miközben tiszteletben tartjuk az alkotás természetéből fakadó sokszínűséget;
- a gazdasági, környezeti, műszaki és kulturális szempontok egymást erősítő érvényesítését döntéseinkben;
- a főépítési hivatás gyakorlása során az összeférhetetlenség és az indokolatlan szakmai versenyelőny lehetőségének következetes kizárását.

Hiszünk abban, hogy **a hagyomány és az innováció nem egymás ellentétei**. A hagyomány nem formai utánzás, hanem felhalmozott tudás; az innováció pedig akkor válik valódi értéké, ha képes ehhez a tudáshoz hozzáadni. A XXX. Országos Főépítési Konferencia résztvevőiként vállaljuk, hogy munkánk során továbbra is a helyi közösségek, a magyar táj és épített örökség, valamint a jövő nemzedékek iránti felelősséget tekintjük irányadónak. **Közös céljainkat csak összefogással érhetjük el**, ezért készek vagyunk az érintett minisztériumokkal, a szakmai kamarákkal és szervezetekkel, az önkormányzatokkal és valamennyi felelős szereplővel együttműködve dolgozni egy értékálló és emberhez méltó épített és természeti környezetért. **Közös felelősségünk, hogy olyan épített és természeti örökséget adjunk tovább az utánunk következő nemzedékeknek, amely méltó mindahhoz, amit elődeinktől kaptunk, és alapjául szolgálhat egy értékekben gazdagabb jövőnek.**

Harminc év után nem lezárunk valamit, hanem folytatjuk azt, amit elődeink elkezdtek.

**Amit ma építünk, az holnap már örökség.
Amit ma megőrzünk, abból épülhet a jövő.**

Országos Főépítési Kollégium Elnöksége
és a XXX. Országos Főépítési Konferencia tagsága